Sygn. akt V CZ 78/11

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)
SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)
SSA Roman Dziczek

w sprawie z powództwa Jadwigi K.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "D." w W.
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 października 2011 r.,
zażalenia powódki na orzeczenie o kosztach zawarte w pkt. II postanowienia Sądu Okręgowego
z dnia 6 stycznia 2011 r.,

1) **zmienia zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 150 (sto pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego,**
2) **zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym.**

Uzasadnienie

Powódka wystąpiła wobec Spółdzielni Mieszkaniowej „D.” w W. z żądaniem ustanowienia i przeniesienia na nią odrębnej własności zajmowanego lokalu. Powództwo to zostało uwzględnione wyrokiem zaocznym. Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 8 października 2010 r. uchylił wyrok zaoczny uwzględniający powództwo i umorzył postępowanie. W punkcie III wyroku z dnia 8 października 2010 r., powołując się na art. 102 k.p.c., nie obciążył pozwanej kosztami na rzecz powódki, chociaż bowiem pozwana po wniesieniu pozwu zawarła z powódką żądaną umowę, to jednak w chwili wniesienia pozwu nie miała możliwości realizacji roszczenia powódki ze względu na brak - mimo podejmowanych od 2003 r. starań o jego uzyskanie - prawa do gruntu pod budynkiem.

Powódka wniosła zażalenie na zawarte w wyroku z dnia 8 października 2010 r. rozstrzygnięcie o kosztach. Postanowieniem z dnia 6 stycznia 2011 r. Sąd Okręgowy oddalił zażalenie powódki i zasądził od niej na rzecz pozwanej 150 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że nie zaistniała bezczynność pozwanej, uzasadniająca obciążenie jej kosztami postępowania. W chwili wniesienia pozwu nie istniała zawiniona przez pozwaną niemożność przeniesienia prawa własności lokalu na powódkę, a gdy stan ten minął, doszło do niezwłocznego uwłaszczenia. Uzasadniając orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Okręgowy powołał się na art. 98 k.p.c. i wynikającą z niego zasadę odpowiedzialności strony przegrywającej za wynik procesu oraz na przepisy § 6 pkt 3 i § 12 ust. 2 pkt 1 rozrządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zm.).

W zażaleniu do Sądu Najwyższego powódka zakwestionowała zasadność rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego przed Sądem Okręgowym. W szczególności podniosła, że Sąd Okręgowy nie uwzględnił rodzaju sprawy, którą wszczęła powódka, pozywając Spółdzielnię.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak wyjaśniono w orzecznictwie (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2010 r., II CZ 90/09, OSNC-ZD 2010, nr D, poz. 122, i z dnia 23 czerwca 2010 r., II CSK 51/10, LEX nr 654030), nałożenie na spółdzielnię w art. 49^1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (jedn. tekst: Dz. U. z 2003 r. nr 119, poz. 1116 ze zm. - dalej: „u.s.m.”) obowiązku pokrycia kosztów procesu oznacza istotne odejście od ogólnych reguł obowiązujących w dziedzinie ponoszenia kosztów procesu. Omawiana regulacja zrywa z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 k.p.c.). W rezultacie w sprawie z powództwa osoby wymienionej w art. 49^1 u.s.m. koszty procesu ponosi zawsze spółdzielnia - choćby więc osoba, która wytoczyła powództwo, sprawę przegrała; nie ma przy tym znaczenia przyczyna jej przegranej. Dlatego zaskarżone postanowienie należało zmienić i kosztami postępowania zażaleniowego przed Sądem Okręgowym obciążyć pozwaną. Pozwana powinna ponieść także koszty postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym.